

STAVOVI I NAVIKE PACIJENATA O KORIŠĆENJU BILJNIH LEKOVA

Milica Stanojević¹, Jagoda Nikolić¹, Marija Jovanović¹, Aleksandar Kočović², Miloš Milosavljević², Milica Milosavljević³

¹Visoka medicinska škola strukovnih studija Čuprija, Čuprija

²Fakultet medicinskih nauka, Katedra za farmaciju, Univerzitet u Kragujevcu, Kragujevac

³Medicinski fakultet, Univerzitet u Prištini - Kosovska Mitrovica, Kosovska Mitrovica

SAŽETAK

Cilj. Cilj studije je bio procena faktora povezanih sa upotrebom biljnih lekova kod pacijenata u Srbiji, stavova i navika koje pacijenti imaju prema upotrebi biljnih lekova.

Metode. Studija je dizajnirana kao opservaciona studija preseka. Istraživanje je sprovedeno u februaru 2018. godine u šest javnih apoteka na teritoriji opština Despotovac i Čuprija. Studijsku populaciju činili su dobrovoljci oba pola, starosti preko 18 godina, koji su kupovali lekove u jednoj od šest apoteka obuhvaćenih ovim istraživanjem. Ispitanici su popunjavali polustrukturirani upitnik koji je bio specijalno dizajniran za potrebe ovog istraživanja. Upitnik se sastojao iz dva dela. Prvi deo je imao pet pitanja u vezi sa sociodemografskim karakteristikama ispitanika, dok je drugi deo upitnika imao osam pitanja koja su se odnosila na upotrebu biljnih lekova. Studijski podaci su analizirani odgovarajućim metodama deskriptivne i analitičke statistike pomoću SPSS softverskog programa.

Rezultati. Ukupno je bilo 190 ispitanika. Prosečna starost ispitanika bila je $47,83 \pm 15,9$ godina (najmlađi ispitanik imao je 18, a najstariji 89 godina). Neki oblik biljnog preparata koristilo je 145 (76,3%) ispitanika. Najčešći razlozi za upotrebu biljnih lekova bili su prehlada (22,6%), poboljšanje varenja (8,9%), stimulacija imunskog sistema (7,5%), dermatološki problemi (7,5%), kašalj (4,8%) i reumatske tegobe (4,8%). Pokazano je da se ispitanici o biljnim lekovima najčešće informišu direktno od farmaceuta (26,9%), internetom (21,0%), direktno od lekara (11,8%), odnosno članova porodice i prijatelja (10,8%). Od ukupnog broja ispitanika, 67,7% smatralo je da su biljni lekovi u potpunosti bezbedni za upotrebu. Nešto više od polovine ispitanika (52,7%) informiše svoje lekare o upotrebi biljnog leka. Logistička regresiona analiza pokazala je da biljne lekove češće koriste mlađe žene, sa završenom višom školom ili fakultetom, koje radije koriste biljne lekove u odnosu na konvencionalne medicinske proizvode.

Zaključak. Rezultati naše studije su pokazali da su biljne lekove češće koristile žene mlađe životne dobi, sa završenom višom školom ili fakultetom, a koje su se izjasnile da radije koriste biljne lekove u odnosu na druge lekove.

Ključne reči: komplementarne terapije; fitoterapija; apoteke.